

Statsforvalteren i Rogaland
sfropost@statsforvalteren.no
v/ Kristian Falnes Solberg

04. desember 2023

Søknad om utsatt frist for å overholde BAT-AEL

Vi viser til tidligere kommunikasjon med Statsforvalteren i Rogaland i forbindelse med TINE Meieriet Jæren sin søknad om endret utslippstillatelse (2020) og TINE Jærens samsvarsvurderinger (2021) i forbindelse med nye BAT-AEL-krav.

Innhold

1.	Bakgrunn og fristforlengelse	3
2.	TINE Jærens produksjon av melkeprodukter	4
3.	Utslipp til vann - BAT 12 og BAT-AEL	5
3.1.	Nåsituasjon. Primærutslipp avløpsvann fra TINE Jæren.....	5
3.2.	Nåsituasjon. Sekundærutslipp IVAR renseanlegg Grødaland	7
3.3.	Justert BAT-AEL for primærutslipp TINE Jæren.....	10
3.4.	Allerede iverksatte tiltak for utslipp til vann.....	11
3.5.	Tre mulige tekniske løsningsmodeller for rensing av avløpsvannet	13
4.	Miljøkonsekvenser, utslipp til vann	14
4.1.	Resipientens tilstand i dag.....	14
4.2.	Konsekvenser ved utsettelse av frist.....	16
5.	Konklusjon utslipp til vann	17
6.	Utslipp til luft - BAT 5 og BAT 23	18
6.1.	Mål om å overvåke og redusere støv i kanaliserte utslipp iht BAT 5 og BAT 23	18
7.	Søknad om utsatt frist	19
7.1.	Varigheten av søknaden om utsatt frist	20
	Vedlegg 1 – informasjon til søknad om utsatt frist fra BAT-AEL	21

1. Bakgrunn og fristforlengelse

EUs Industriutslippsdirektiv (IED) er implementert i norsk lov gjennom forurensningsforskriften og skal sikre at virksomheter som er omfattet, opererer etter hva som regnes som de beste tilgjengelige teknikker (BAT). Tilhørende disse teknikkene følger det forpliktende utslippsnivåer, BAT-AEL (BAT Associated Emission Levels), som beskrevet i referansedokumentet (BREF). Det ble publisert ny BREF for næringsmiddelindustri 4. desember 2019, og virksomheter som er omfattet av EUs industriutslippsdirektiv (IED) må overholde kravene i dette dokumentet innen 4. desember 2023.

Siden BAT-konklusjonene gjelder for meierier som mottar mer enn 200 tonn melk per dag (årgjennomsnitt), er TINE Jæren omfattet av IED og BAT-AEL for næringsmiddelindustrien. Dette innebærer at meieriet blant annet må overholde nye og strengere grenser for utslipp til vann og luft.

TINE Jæren har i flere omganger sett på mulighetene for å redusere utslippet sitt. NIRAS gjorde sommeren 2019 en gjennomgang av produksjon- og avløpssituasjonen ved meieriet, som inkluderte analyse av produksjonsprosesser, avløpssituasjon, vannbalanse og forslag til utslippsreduserende tiltak. Det ble utarbeidet 2 rapporter:

- *Audit af Produktion og avløpssituation. Reduktion af spild og utslip fra Jæren mejeri.* (NIRAS, 2019)
- *Analyse af afløbssituationen. Mejeri gennemgang TM Jæren.* (NIRAS, 2019).

I henholdsvis juli 2020 og januar 2021 ble det i samarbeid med NIRAS Norge sendt inn følgende til Statsforvalteren i Rogaland:

- *Søknad om endring av eksisterende utslippstillatelse.* (NIRAS Norge, 09.07.2020).
- *Vurdering av samsvar med BAT-konklusjonene i IED-direktivet for næringsmiddelindustri. Inkludert ferdig utfylt BAT-sjekkliste for TM Jæren.* (NIRAS Norge, 22.01.2021).

TINE Jæren har ikke mottatt svar på disse fra Statsforvalteren.

NIRAS har gjennomført ny befaring på meieriet høsten 2023 for å kartlegge hvilke tiltak som er nødvendig å gjennomføre for å overholde BAT-AEL for utslipp til vann. Dette er rapportert i:

- *Rapport. Spildevann – TINE Mejeri Jæren.* (NIRAS Norge, 28.11.2023).

På bakgrunn av pågående større arbeid med strukturendringer i TINE, samt store investeringsbehov ved flere TINE-anlegg som er omfattet av BAT-AEL, har det til nå ikke vært mulig for TINE Jæren å sikre midler til større utbedringer av renseanlegget som foreslått i de overnevnte rapportene.

På bakgrunn av dette søker TINE Jæren om en midlertidig utsatt frist til utgangen av 2028 for å komme i mål med BAT-kravene for utslipp til vann og luft, se Tabell 1.1.

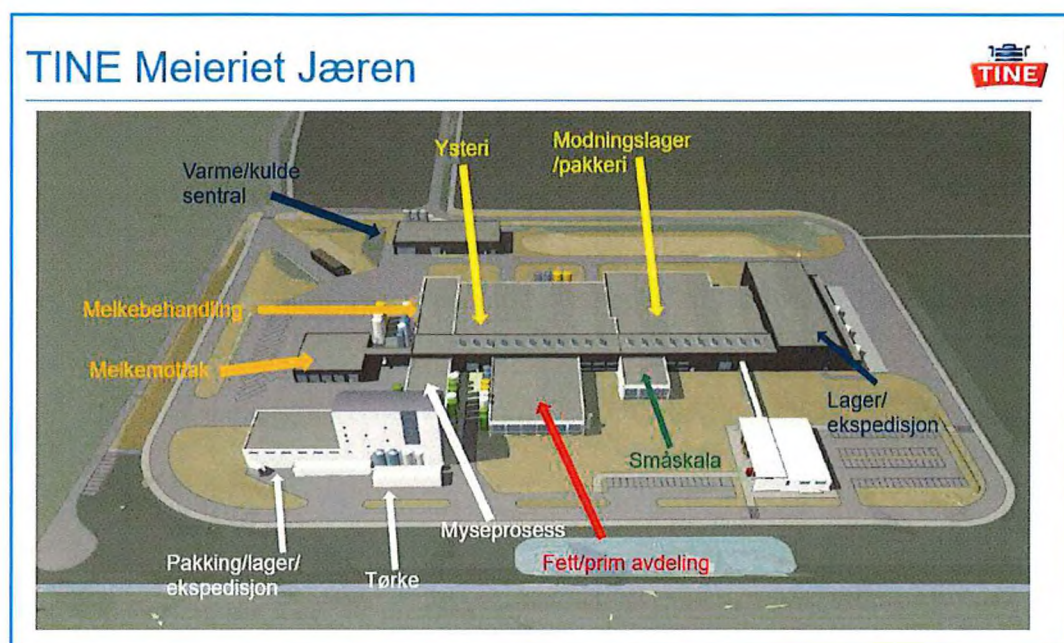
Tabell 1.1 BAT-kravene for utslipp til vann og luft som TINE Jæren søker midlertidig utsatt frist for.

Utslipp til vann	BAT-12	Beste tilgjengelige teknikker for å redusere forurensning i utslipp til vann
Utslipp til luft	BAT-5 og BAT-23	Overvåke støv i kanaliserte utslipp og redusere utslipp av støv

En utfyllende begrunnelse, med informasjon i henhold til [Miljødirektoratets veileder. Industriedirektivet \(IE\). Unntak fra BAT-AEL](#), presenteres i søknaden og i Vedlegg 1 som inneholder informasjonen oppsummert i tabellformat.

2. TINE Jærens produksjon av melkeprodukter

TINE Jæren er det største og et av de nyeste av TINE sine meierier i Norge. Figur 2.1 viser selve prosessanlegget til TINE Jæren. Meieriet har også en reguleringsfunksjon for de øvrige meieriene i området ved at de mottar melken som er i overskudd, især rundt helger og helligdager.

Figur 2.1 Meieriets prosessanlegg.

Tabell 2.1 viser mottak av råstoff, produksjonsrammen og hvilke produkter som inngikk i produksjonen i året 2011, da TINE Jæren fikk sin første utslippstillatelse. Tabellen viser også tallene for 2018, som var et rekordår for TINE Jæren, samt estimat for 2023.

Tabell 2.1 Råstoff, produkter og produksjonsramme i 2011, 2018 og estimat for 2023.

Mottak av råstoff	Mill. liter / år	Produkter	Produksjonsramme
Melk (2011)	200	Ost, smør, fløte, prim, mysepulver, fôrpulver	40 000 tonn produkter (2011)
Myse (2011)	15	Myseproteinpulver, melkesukkerpulver	
Melk (2018)	221,6	Ost, smør, smørrolje, margarin, fløte, prim, mysepulver WPC, mysepermeatpulver og fôrprodukt. Totalt 49 764 tonn (2018)	2020: Søker om 50 000 tonn produkter
Mysekonsentrat (ca. 18 % TS) (2018)	26,0		
Fløte (fløte og mysefløte fra andre anlegg) (2018)	4,1		
Melk (estimat 2023)	195	20 000 tonn ost, 12 000 tonn smør, margarin og prim, samt 14 000 tonn pulver	2023: 46 000 tonn (estimat)
Mysekonsentrat (ca. 18 % TS) (estimat 2023)	17,8		
Fløte (fløte og mysefløte fra andre anlegg) (estimat 2023)	6,2		

Meieriet ser ikke for seg at råvarevolum eller produksjonsmengde vil overstige tallene for 2018 de nærmeste årene, og derfor ble 2018-tallene også lagt til grunn for søknad om endret utslippstillatelse i 2020.

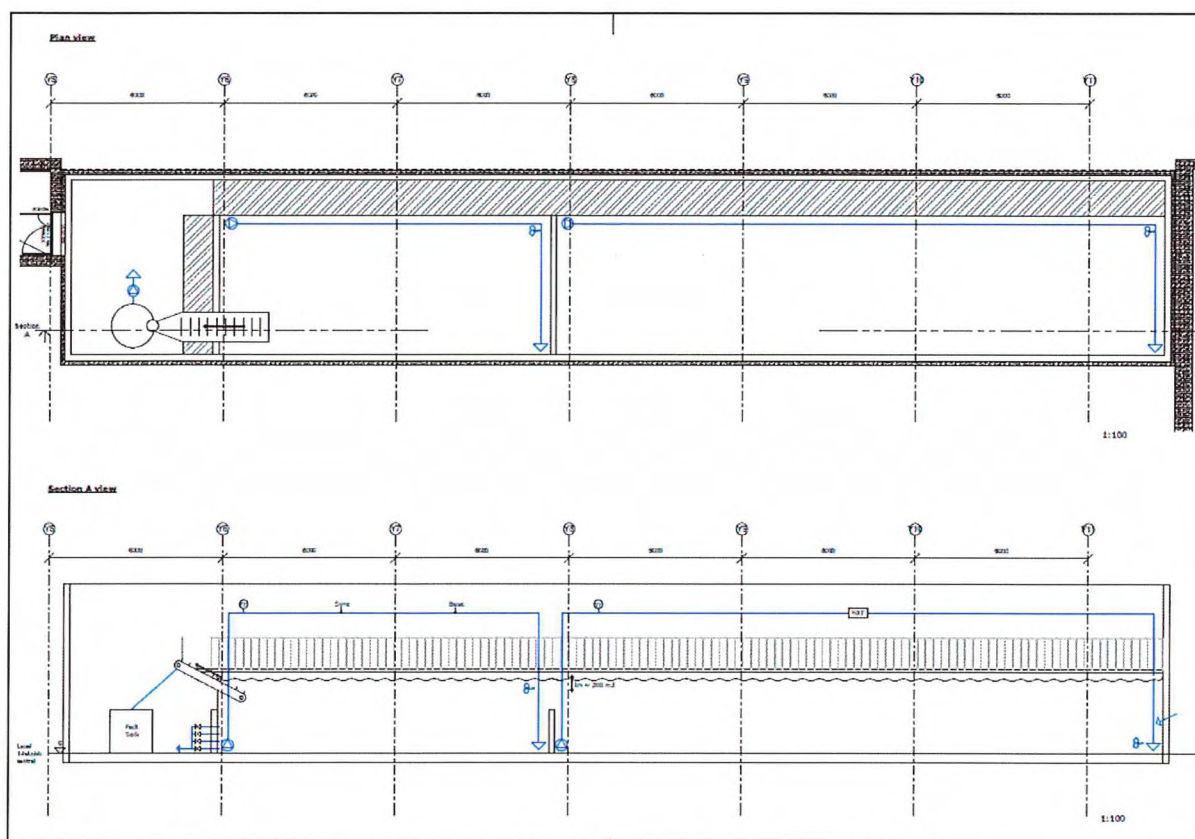
TINE Jæren ønsker å søke om en økning i produksjonsramme til 50 000 tonn.

3. Utslipp til vann - BAT 12 og BAT-AEL

BAT 12 omhandler beste tilgjengelige teknikker for å redusere forurensning i utslipp til vann, og BAT-AEL er utslippsnivåene forbundet med disse teknikkene. BAT-AEL gjelder for direkte utslipp til en vannresipient. I tilfeller der avløpsvannet ledes via et kommunalt/interkommunalt renseanlegg, som indirekte utslipp til vannresipient, kan BAT-AEL justeres iht. rensegradene ved det kommunale/interkommunale renseanlegget.

3.1. Nåsituasjon. Primærutslipp avløpsvann fra TINE Jæren

TINE Jæren har ikke et eget renseanlegg, bortsett fra et utjevnings-/fordrøyningsbasseng for pH-utjevning, temperaturkontroll og fettskimming, se Figur 3.1. Avløpsvannet føres direkte til det interkommunale IVAR renseanlegg Grødalend via kommunal avløpsledning.

Figur 3.1 Utjevnings-/fordrøyningsbassenget ved TINE Jæren.

Avløpsvannet fra TINE Jæren i dag utgjør totalt ca. 700 000 m³/år og kan deles i 4 prosessavløpsstrømmer:

- CIP vaskevann/prosessvann (ca. 300 000 m³/år), som per i dag ledes inn til utjevnings-/fordrøyningsbassenget før det slippes inn på kommunal avløpsledning og videre til IVAR renseanlegg Grødaland.
- RO-permeatet (ca. 200 000 m³/år) fra RO-oppkonsentrering av myse (tilnærmet «rent» RO-vann med lite energi-innhold), som i dag slippes inn på kommunal avløpsledning rett etter utjevnings-/fordrøyningsbassenget.
- Kondensat fra inndamper (ca. 100 000 m³/år) med høyverdig energi-innhold. Fra og med 2023 blir energien tatt ut og går til energigjenvinning/forvarming av varmt tappevann. Kaldt kondensat går så videre til IVAR Renseanlegg Grødaland.
- Kjølevann (ca. 100 000 m³/år) som i dag slippes ut via det hydrauliske utjevningsbassenget for overvann fra industribedriftene på Kviamarka og videre til Reimebekken nord for Kviamarka. Det ekstante tallet for 2023 vil bli 82 600 m³/år.

Det vil si at 3 av avløpsstrømmene (totalt ca. 600 000 m³/år) går i dag til IVAR renseanlegg Grødaland.

Fettet i utjevnings-/fordrøyningsbassenget, skimmes av manuelt, og leveres til IVAR renseanlegg Mekjarvik med sugebil. Det samler seg ikke nevneverdig bunnslam i utjevnings-/fordrøyningsbassenget, og utløpet (*primærutslipp*) pumpes inn på det kommunale kloakknett og går videre til IVAR renseanlegg Grødaland som ligger 2,6 km sørvestover like ved Nordsjøen, se Figur 3.2.

Sanitærløpsvannet fra TINE Jæren slippes som eget utslipp inn på det kommunale kloakknett etter prosessavløpsvannet.

Meieriet produserer i dag (2023) i gjennomsnitt 1855 m³ avløpsvann (*primærutslipp*) per produksjonsdøgn (dvs. 7 døgn i uken, 365 døgn i året, basert på tall fra januar 2022 til august 2023). Dette overskrider konsesjonen fra 2011, se Tabell 3.1, som er på 1300 m³/døgn (korttidsgrense basert på 6 døgn produksjon i uken) eller 1096 m³/døgn (basert på 7 døgn produksjon i uken, utregnet fra langtidsgrensen).

To av konsesjonsparameterne (KOF og SS) samsvarer med BAT-AEL-parameterne (KOF, SS, TN og TP) for utslipp til vann. TINE Jæren har også analysert for TP over lengre tid, og TN-analyser er innført høsten 2023.

Avløpsvannets innhold av KOF og SS ligger innenfor gjeldende konsesjongrenser (gj.sn. 1398 mg/l KOF og 201 mg/l SS i 2023).

Tabell 3.1 Konsesjonen fra 2011 for primærutslippet TINE Meieriet Jæren.

Utslipps-komponent	Utslipps-kilde	Utslippsgrenser			Gjelder fra
		Langtidsgrense. Midlingstid: År	Korttidsgrense I ⁸ Midlingstid: Time	Korttidsgrense II Midlingstid: Dogn (24 timer)	
Avløpsvann	Prosess ^C	400 000 m ³	60 m ³	1300 m ³	Oppstart
Fett	Prosess ^E	80 tonn	200 mg/l	200 mg/l	1/1 2012
Temperatur	Prosess ^D	25 °C	30 °C		Oppstart
pH	Prosess ^C		6,0 ≤ pH ≤ 9,0		Oppstart
Org. stoff [BOF ₅ ^A]	Prosess ^C	475 tonn	1600 mg/l	1200 mg/l	1/2 2012
Org. stoff [KOF ^B]	Prosess ^C	800 tonn	2700 mg/l	2000 mg/l	1/2 2012
Suspendert stoff	Prosess ^C	160 tonn	540 mg/l	400 mg/l	1/2 2012

^A BOF₅: Målt oksygenforbruk i mg ved nedbryting av biologisk materiale pr liter prøve, målt over 5 dogn. BOF₅ ≈ BOF₇/1.175.
^B KOF: Kjemisk oksygenforbruk i milligram ved kjemisk oksidasjon av karbon, pr liter prøve.
^C Målt i utløpsarrangement. ^D Målt i fettutskiller. ^E Målt ut av fettutskiller.

Hå kommune som er eier av det kommunale kloakknettet, har foreløpig ikke framsatt påslippskrav til TINE Jæren.

3.2. Nåsituasjon. Sekundærutslipp IVAR renseanlegg Grødalaland

Primærutslippet ved TINE Jæren går via kommunal avløpsledning til IVAR sitt kjemisk/biologiske renseanlegg på Grødalaland. Avløpsvannet fra IVAR renseanlegg Grødalaland pumpes ut i Nordsjøen på 18 meters dyp, 450 meter ut fra land ved utløp Grødalandsbekken, som igjen ligger ca. 2,9 km fra TINE Jæren.

Figur 3.2 Kartutsnitt som viser lokalisering av TINE Meieriet Jæren og IVAR renseanlegg Grødalaland. Ref. <https://kart.gulesider.no/>.

Figur 3.3 Kartutsnittet viser hvor IVAR renseanlegg Grødaland har sitt utløp til resipienten Nordsjøen.

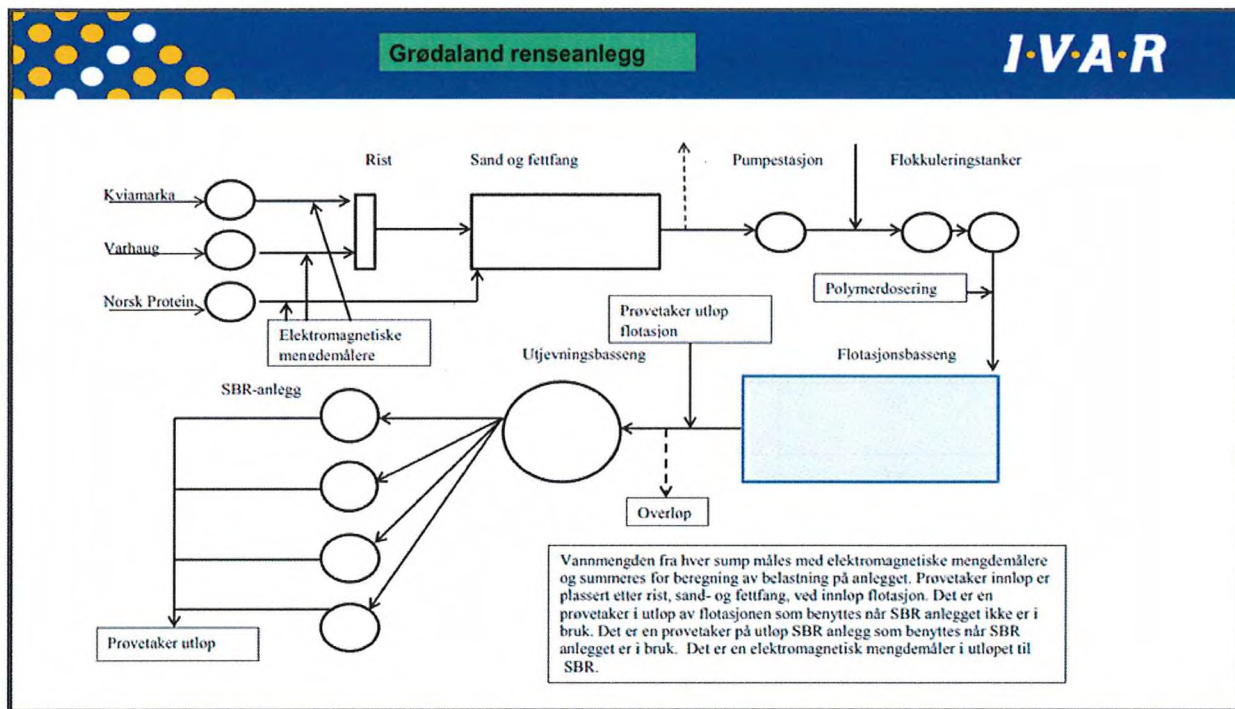
Økt produksjon hos TINE Jæren har ført til større utslipp fra TINE Jæren og økt organisk og hydraulisk belastning på IVAR renseanlegg Grødaland. Grenseverdien for årlig mengde avløpsvann på 400 000 m³ satt i gjeldende utslippstillatelse (Tabell 3.1) overskrides (677 000 m³ siste år), mens verdiene for KOF og SS ligger innenfor. Det er viktig å vurdere den økte belastningen fra meieriet opp mot kapasiteten både til det interkommunale renseanlegget og til resipienten.

IVAR renseanlegg Grødaland ble satt i drift i 2008 og oppgradert med nytt rensetrinn i 2013. Renseanlegget har tillatelse til å ta imot avløpsvann tilsvarende 150 000 pe fra Varhaug, industriområdet Kviamarka og industriområdet Grødaland. Konsesjonskravene for anlegget er relatert til biokjemisk oksygenforbruk BOF₅ (20 % reduksjon eller 40 mg O₂/l) og suspendert stoff SS (50% reduksjon, eller 60 mg/l).

Avløpsvannet fra bedrifter i omegn renner med selvføll til renseanlegget og ledes inn i anleggets pumpestasjon i tre separate innløpspumpesumper (Kviamarka, Norsk Protein og Varhaug). Vannet inneholder både spillvann (kloakk) og overvann. Under nedbørperioder vil vann renne i overløp til sjøen ved Varhaug Sør og Varhaug Nord.

Figur 3.4 Viser hovedtrinnene til IVAR renseanlegg Grødaland. Renseanlegget består av:

Rister → Sand-/fettfang → Kjemisk rensetrinn/flotasjonsanlegg for fjerning av fett og protein og som er en vesentlig del av meieriavløpsvann (gjerner 30-50 % av KOF-utslippet) → Biologisk rensetrinn (SBR-anlegg, dvs. 4 stk. Sequence Batch Reactors som hver rommer 750 m³. Her renses avløpsvannet ytterligere ved at bakterier «spiser» forbindelsene som ønskes fjernet.) → Utjevningsbasseng → Avløpsvannet pumpes ut i Nordsjøen (18 meters dyp, 450 meter ut fra land ved utløp Grødalandsbekken). Slammet sentrifugeres og går videre til behandling i et større moderne biogassanlegg fra 2017, der det videreføres til biogass, gjødsel og andre jordforbedringsmidler. Se også Figur 3.5 og Figur 3.6.

Figur 3.4 Flytskjema rensetrinn IVAR renseanlegg Grødaland. Kilde <https://www.ivar.no/>

Figur 3.5 Flyfoto IVAR renseanlegg Grødaland

Figur 3.6 IVAR sitt Biogassanlegg på Grødaland

3.3. Justert BAT-AEL for primærutslipp TINE Jæren

TINE Jæren har god dialog med IVAR og Hå kommune om felles ansvar/samarbeid om utslippet til Nordsjøen. Siden avløpsvannet fra TINE Jæren viderebehandles ved IVAR renseanlegg Grødalaland før det slippes ut i Nordsjøen, kan rensegraden ved IVAR renseanlegg Grødalaland inkluderes i BAT-AEL-grenseverdiene som «justert BAT-AEL».

Tabell 3.2 viser rensegrad ved IVAR renseanlegg Grødalaland for 2022, samt «justert BAT-AEL» for TINE Jæren når rensegrad IVAR medregnes.

Tabell 3.2 Rensegrader ved TINE Jæren frem til og med 2028.

Utslipps-komponent	BAT-AEL (mg/l)	Rensegrad ved IVAR renseanlegg Grødalaland (%) i 2022	Justert BAT-AEL (mg/l) for primærutslipp TINE Jæren	Utkast til nye krav* til rensing ved IVAR renseanlegg Grødalaland (%)	Justert BAT-AEL (mg/l) for primærutslipp TINE Jæren når nye krav* for IVAR er iverksatt
KOF	25-125	54	54-272	75	100-500
BOF	BAT, men ikke satt	50		70	
SS	4-50	67	12-152		
TN	2-20	Ikke tatt prøver		85	13-133
TP	0,2-4	42	0,34-6,9	90	2-40

* Ifølge utkast til revidert avløpsdirektiv

Det har ikke tidligere blitt tatt målinger av TN hos TINE Jæren, men dette er nå startet opp, og første prøve ble tatt i september 2023 (130 mg/l, som er høyt ift. BAT-AEL). På lengre sikt har IVAR renseanlegg Grødalaland fått krav om å måtte garantere en rensegrad for KOF på 75 %, BOF 70 %, TN 85% og TP 90 %. Dette er ifølge utkast til revidert avløpsdirektiv*. Når disse kravene er oppfylt vil det føre til noe høyere verdier for «justert BAT-AEL» for TINE Jæren.

Prøvetaking hos TINE Jæren i dag skjer slik: TINE Jæren har både døgnblandeprøver og ukeblandeprøver.

Daglig kontroll er døgnblandeprøver som kontrolleres for KOF på lokal lab, pH og temperatur måles kontinuerlig. BOF regnes ut her iht. forholdstall mellom KOF og BOF. To ganger i året sendes det inn døgnblandeprøver for ei uke (dvs. 7 prøver to ganger i året) til Eurofins. Det sendes også inn en ukeblandeprøve hver måned til Eurofins. Ukeblandeprøvene er tatt over 7 dager. Prøvene som sendes til Eurofins analyseres for pH, fett, suspendert stoff, totalt tørrstoff, fosfor, KOF og BOF5.

Tabell 3.3 viser BAT-AEL, rensegrad ved IVAR renseanlegg Grødalaland 2022, «justert BAT-AEL», samt de faktiske utslippsverdiene ved TINE Jæren. Døgnblandprøve-resultatene er basert på online-registrering i selve anlegget. Rød farge indikerer at utslippet er over øvre grense for BAT-AEL.

Tabell 3.3 BAT-AEL, rensegrader og utslipp 2022-23.

Parameter	BAT-AEL (mg/l)	Rensegrad IVAR Grødaland (%)*	Justert BAT- AEL* (mg/l)	Utslipp TINE Meieriet Jæren		
				2022 (mg/l)** Ukebland.	2023** (mg/l) Ukebland. (jan-aug 23)	2023 (mg/l) Døgnbland. Gj.sn. (jan-aug 23)
KOF	25 – 125	54	54-272	1197 1700	1235 1600	1398
BOF5						(909)
SS	4-50	67	12-152	196 270	201 260	Ikke tatt prøver
TN	2-20	Ikke tatt prøver		Ikke tatt prøver	130 (kun 1 verdi)	
TP	0,2-4	42	0,34-6,9	22 29	21 25	

* 2022 rensegrad IVAR.

** Verdier til venstre er gjennomsnitt, verdier til høyre viser maksimalt utslipp.

Vi ser at konsentrasjonene for KOF, SS og TP for 2022 og 2023 overstiger både BAT-AEL og justert BAT-AEL, også for KOF når de nye kravene ifølge revidert avløpsdirektiv for IVAR er iverksatt. Verdiene for 2023 viser at TP så vidt vil falle innenfor kravene. For TN har vi foreløpig for dårlig grunnlag til å gjøre vurderinger, og for SS er det ikke oppgitt reviderte krav. Dette skaper utfordringer og viser tydelig at TINE Jæren trenger en ytterligere renseeffekt. Det er behov for å etablere et nytt større renseanlegg med ny teknologi for å overholde justerte BAT-AEL-krav. Dersom det i framtiden f.eks. etableres nitrogenrensing ved TINE Jæren, vil dette også samtidig bidra til økt rensegrad for KOF siden den organiske belastningen vil bli delvis forbrukt i nitrogenrensetrinnet.

3.4. Allerede iverksatte tiltak for utslipp til vann

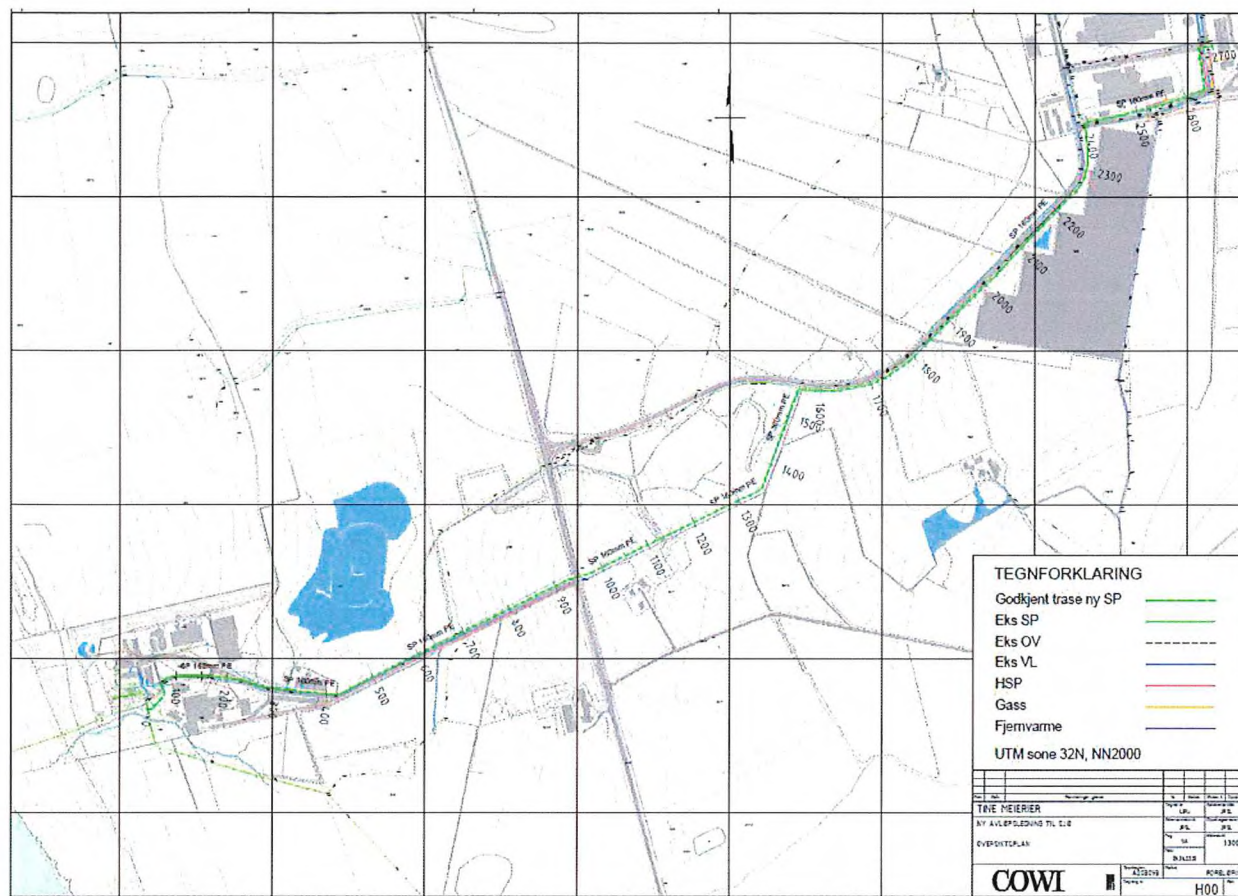
TINE Meieriet Jæren arbeider kontinuerlig med mindre tiltak for å forbedre avløpet.

De allerede gjennomførte tiltakene i senere tid, som APC-vask filteranlegg, bedret vannbalanse CIP4 og forbedret grensemelkopsamling CIP, har ikke medført tilstrekkelige forbedringer av utslippskonsentrasjonene. Gjenbruk av rene faser for å få ned avløpsmengden har heller ikke latt seg foreløpig realisere. Statsforvalteren kommenterte TINE Jærens årsrapport fra 2022 til Norske Utslipp med å vise til at en del av årsaken til de høye avløpsmengdene er at vann, som ikke var tilstrekkelig rent nok til forbruk i det nærliggende gartneriet, slippes ut på avløpsnettet og går videre til IVAR renseanlegg Grødaland.

Per i dag skimmes fett av manuelt i utjevnings-/fordrøyningsbassenget (ref. Figur 3.1). Automatisk system for fettoppsamling har vært på planstadiet.

TINE Jæren ønsker i fremtiden å la avløpsstrømmen «rene faser» fra filteranlegget (RO-vann + kjølevann) gå utenom anlegget i separat vannledning med utslipp direkte til Nordsjøen via Grødalsbekken, se Figur 3.7. «Rene faser» må først kartlegges med hensyn på TP og TN. Dersom proteinene (TN) filtreres bort, kan dette resultere i et tilfredsstillende nivå på TN. Når rent vann fjernes fra den samlede avløpsstrømmen, vil dette

imidlertid føre til høyere utløpsverdier til IVAR renseanlegg Grødalaland. Sett på denne måten er ikke redusert vannforbruk et insentiv i BAT-AEL, selv om en da vil være innenfor konsesjonsverdien for avløpsmengde.

Figur 3.7 viser avløpsledningen fra TINE Jæren til IVAR renseanlegg Grødalaland sin utslippsledning og videre til sjø. Trasévalget er også prosjektert med tanke på eventuelt framtidig gjenbruk av «rentvann» fra TINE. Cowi 2020.

Det er likevel tydelig at dette og andre tidligere vurderte tiltak rundt produksjonen ikke vil være tilstrekkelig for å komme ned til justert BAT-AEL.

3.5. Tre mulige tekniske løsningsmodeller for rensing av avløpsvannet

For å overholde justerte BAT-AEL for utslipp til vann vil det kreves større investeringer for hele renseanlegget til TINE Jæren. Det skisseres her tre mulige tekniske løsningsmodeller for rensing av avløpsvannet med tanke på å komme ned i justert BAT-AEL, se Tabell 3.4

Tabell 3.4 Tre mulige tekniske løsningsmodeller for rensing av avløp. Løsning 1 og 2 forutsetter at rene faser (RO-vann + kjølevann) går utenom anlegget i separat vannledning med utslipp direkte til Nordsjøen via Grødalandsbekken, dvs. $Q=400\,000\text{ m}^3/\text{år}$ går gjennom renseanlegget. Havledning er ikke inkludert i CAPEX-verdiene. Nåværende avløpsavgift er på 22 NOK/ m^3 avløpsvann.

	Beskrivelse	Mulig oppnåelse av BAT-AEL / justert BAT-AEL
Løsningsmodell 1	Ombygging av det eksisterende utjevnings-/ fordrøyningsbassenget for pH-utjevning, temperaturkontroll og fettskimming for å få en bedre regulering av pH i utslippet fra TINE Jæren til IVAR renseanlegg Grødaland. CAPEX: 783 000 NOK	Ikke mulig
Løsningsmodell 2	Etablering av nytt renseanlegg basert på flotasjonssystemet DAF (Dissolved Air Flotation). Denne løsningen er en "mellomløsning", som krever mindre investeringer og kan redusere utløpsparametrene KOF, BOF5, SS og TP med rundt 60-80 % og TN med maks. 30 %. Modellen krever at avløpsvannet ved TINE Jæren oppnår «Justert BAT-AEL (mg/l)» i Tabell 3.3, og at det viderebehandles ved IVAR renseanlegg Grødaland før det slippes ut i Nordsjøen. CAPEX: 20 700 000 NOK	Det er usikkerhet om vi oppnår BAT-AEL eller justert BAT-AEL alene fordi avløpsvannet blir mer konsentrert når rene faser går utenom IVAR R.A. Grødaland. Rensegradene basert på DAF blir kanskje ikke tilstrekkelige. Avhengig av at IVAR renseanlegg Grødaland også oppgraderer til de nye reviderte avløpskrav.
Løsningsmodell 3	Etablering av nytt totalrenseanlegg (biologisk-kjemisk renseanlegg) som vil kunne redusere alle avløpsparametre til BAT-AEL nivå. Denne løsningen vil medføre at det rensede avløpsvannet ikke lenger renses ved IVAR renseanlegg Grødaland, men slippes ut sammen med det rene RO-vannet i et separat etablert rør fra TINE Jæren til eksisterende sjøledning. CAPEX: 45 300 000 NOK	Mulig med oppnåelse av BAT-AEL for både KOF, SS, TN og TP

Tabell 3.5 Estimerte kostnader for utbedringer/investeringer for rensning av avløpsvann.

Post	CAPEX (investeringskostnader) VANN	Utbedring av utjevnings-/fordrøyningsbasseng (NOK)	Nytt renseanlegg DAF Dissolved Air Flotation (NOK)	Nytt biologisk-kjemisk totalrenseanlegg (NOK)
Anlegg/Utstyr totalt		500 000	11 800 000	14 600 000
EL, styring og instrumentering		125 000	2 950 000	3 650 000
Installasjon, 30 %		100 000	3 687 500	4 562 500
Anbudsprosjekt		58 000	1 475 000	1 825 000
Totalt ekskl. uforutsett, renovering mm		783 000	19 912 500	24 637 500
Suksessive investeringer		783 000	20 695 500	45 333 000

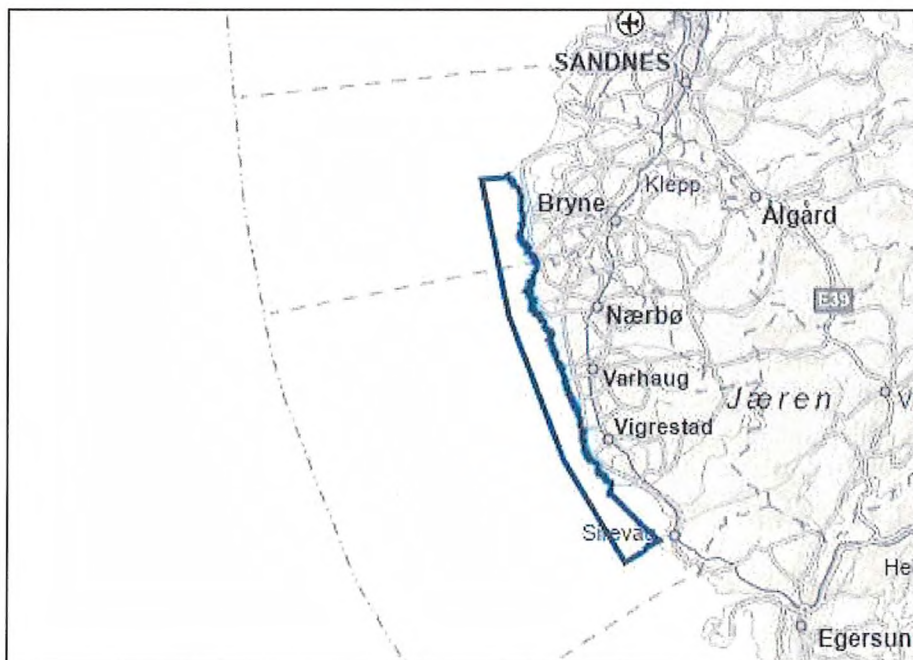
NB. Prisen for etablering av havledning er ikke inkludert i investeringen

4. Miljøkonsekvenser, utslipp til vann

4.1. Resipientens tilstand i dag

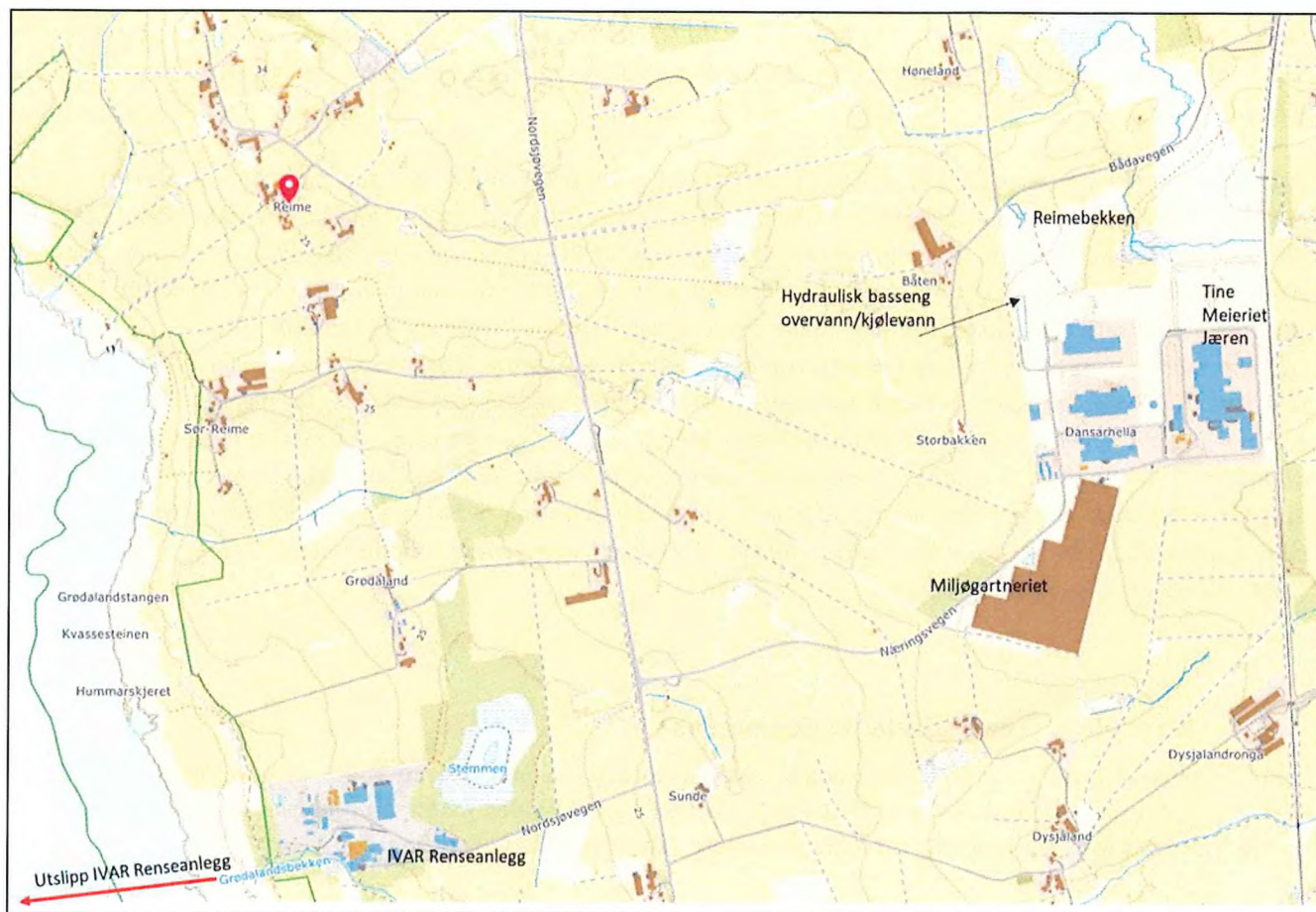
Avløpsvannet fra IVAR renseanlegg Grødaland pumpes ut i Nordsjøen på 18 meters dyp, 450 meter ut fra land ved utløp Grødalandsbekken som tidligere beskrevet i kap 3.2.

Resipienten er vannforekomsten «Jærens rev Syd» i Jæren vannområde som er beskrevet i databasen Vann-nett <https://www.vann-nett.no/portal/#/waterbody/0241000030-C>, se Figur 4.1 og Figur 4.2.

Figur 4.1 Vannforekomsten Jærens rev Syd i Jæren vannområde. Ref. Vann-nett.

Vannforekomsten er resipient for utslippene fra renseanleggene ved Grødalaland og Vik, og for mindre utslipp fra renseanleggene ved Nærbø og Vigrestad, samt at Håelva har sitt utløp her.

Figur 4.2 Circa posisjon for utslippet fra IVARs renseanlegg på Grødalaland. Kartet viser også hvor hydraulisk basseng for overvann fra industribedriftene på Kviamarka ligger. Kartkilde www.miljostatus.no

I henhold til vannforskriften §4 skal alle vannforekomster ha minst god økologisk og god kjemisk tilstand. I følge Vann-Nett har vannforekomsten «Jærens rev Syd» følgende mål og klassifiseringer (per okt. 2023):

Miljømål økologisk: Svært god. Miljømålet nås 2022-2027

Miljømål kjemisk: God. Miljømålet nås 2022-2027.

Risiko: Ingen risiko. Forventes å nå miljømålene.

Miljøtilstand Økologisk: Svært god

Miljøtilstand Kjemisk: Dårlig (pga. TBT Tributyltinnkation)

Vanntypenavn: Åpen eksponert kyst

Bølgeeksponering: Høy

Grunnlag for beskyttelse: Lakse- og innlandsfiskekoven §7

Påvirkningsgrad pga. avløpsvann (dvs. punktutslipp fra renseanlegg 150 000 PE): Liten grad

Siste resipientundersøkelse ble gjennomført 2016 av Rambøll med IVAR som oppdragsgiver (rapport «IVAR AS – Jærkysten. Resipientundersøkelse.28.06.2017») med konklusjon:

«I nærhet av Grødal RA ble det generelt observert forhøyde verdier av fosfor særlig i vinterperioden, men lave konsentrasjoner av nitrogen. Kyststrømmen ser ut til å være hovedkilden til næringssalttilførsel spesielt i vinterperioden, men undersøkelsen tyder på at avløpsvannet tidvis medfører forhøyde konsentrasjoner av næringssalter ved stasjonene nærmest utslippet (ca. 100 meter fra utslippet). Konsentrasjonen av klorofyll a er likevel tilsvarende god tilstand, og ser i liten grad ut til å påvirkes av tidvis tilførsel av næringssalter fra renseanlegget.

Bunnfaunasamfunnet ble undersøkt omtrent 2 km fra utslippspunktet, da det ikke var mulig å få opp prøve nærmere renseanlegget grunnet steinbunn. Bunnfaunaen virker upåvirket og ble klassifisert til god tilstand, på grensen til svært god tilstand. Det ble generelt observert lave TKB*-verdier, men det ble ved enkelte datoer funnet svært høye konsentrasjoner av TKB, (opp til tilstandsklasse svært dårlig) fra 100 m oppstrøms og til 600 m nedstrøms renseanlegget. Undersøkelsene tyder på at renseanlegget er kilden til de forhøyde TKB-konsentrasjonene, men grunnet komplekst strømningsmønster kan andre kilder, som avrenning fra beitemark, ikke utelukkes. TKB-konsentrasjoner i denne størrelsesorden kan være sykdomsfremkallende for mennesker som kommer i kontakt med vannet, men vil utover dette ikke ha negative konsekvenser. Rambøll har blitt opplyst om at området ikke benyttes til bading. Målingene er også gjort 100 m fra land, og det er ikke kjent om det kan observeres forhøyde konsentrasjoner i strandsonen. Undersøkelsen tyder på at renseanlegget ser i liten grad ut til å påvirke miljøtilstanden i resipienten negativt og klassifiseringen som mindre følsomt område kan opprettholdes. *:

*TKB er termotolerante koliforme bakterier

4.2. Konsekvenser ved utsettelse av frist

Som vist i kap. 4.1 er tilstanden til resipienten «Jærens rev Syd» av en slik grad at den ikke vil bli påvirket av utslippet i perioden 2023-2028 dersom utslippet fra TINE Jæren holdes på tilsvarende nivå som i dag eller lavere, samtidig som det jobbes med å implementere nytt renseanlegg ved bedriften.

5. Konklusjon utslipp til vann

Det søkes om unntak for BAT-AEL frem til utgangen av 2028 for KOF, SS, TN og TP.

Meieriet overskrider BAT-AEL for alle 4 parameterne, og TINE Jæren har forståelse for at grenseverdiene skal settes så lavt som mulig. TINE Meieriet Jæren ber likevel Statsforvalteren om å sette realistiske grenseverdier for KOF, SS, TN og TP.

TINE Jæren foreslår at disse grenseverdiene baseres på gjennomsnittlige verdiene for 2022 og 2023 vist tidligere i Tabell 3.3. Tabell 5.1 viser TINE Jærens forslag til midlertidige grenseverdier fram til 2028:

Tabell 5.1 TINE Jærens forslag til midlertidige grenseverdier fram til 2028. Alle mg/l-verdiene er for midlingstid døgn.

Parameter	Eksisterende avtale	Foreslått grenseverdi til 01.01.29
KOF	2000 mg/l	1800 mg/l
TP	-	30 mg/l
TN	-	For få verdier til å gi grunnlag. Forslag om ny
SS	400 mg/l	300 mg/l
BOF	1200 mg/l	1200 mg/l
Fett	200 mg/l	200 mg/l
Temperatur	Midlingstid time 30 °C, Midlingstid år 25	Midlingstid time 33 °C, Midlingstid år 25 °C
pH	6-9	6-9
Avløpsvann	400 000 m3/år	677 000 m3/år

Det foreligger konkrete planer om utbedringer både hos TINE Jæren og IVAR renseanlegg Grødaland for å sikre at BAT-AEL overholdes på sikt, men flere av utbedringene har ikke latt seg gjøre frem til nå grunnet usikkerhet rundt finansiering. Den omsøkte utsatte fristen vil sikre at midler kan fordeles internt i TINE og at nødvendige tiltak ved TINE Jæren kan prosjekteres og iverksettes.

Det er heller ikke muligheter for å flytte produksjonen ved TINE Jæren. Anlegget er spesialtilpasset med nødvendig utstyr til produksjon av produkter som ikke produseres ved andre TINE meierier.

6. Utslipp til luft - BAT 5 og BAT 23

6.1. Mål om å overvåke og redusere støv i kanaliserte utslipp iht BAT 5 og BAT 23

I forbindelse med tørkeprosesser av blant annet mysepulver, mysepermeatpulver og WPC hos TINE Jæren, er det BAT-krav om å overvåke kanaliserte utslipp til luft ved hjelp av årlige støvmålinger. BAT-kravene og BAT-AEL-grensen finnes i BAT 5, BAT 5 skjema og BAT 23, tabell 10.

Dette innebærer at TINE Jæren vil innføre metodikk for støvmåling i henhold til EN 13284-1 med tilhørende måleprogram i løpet av første kvartal 2024. Dette vil medføre kostnader til tidsbruk, analyseutstyr eller eventuelt eksterne laboratorietjenester.

BAT-AEL for kanaliserte utslipp av støv i luft fra tørking er vist i Tabell 6.1.

Tabell 6.1 BAT-AEL for kanaliserte utslipp av støv i luft fra tørking (=tabell 10 i BAT-sjekkliste)

Tabell 10. Utslippsnivå forbundet med de beste tilgjengelige teknikkene (BAT-AEL) for kanaliserte utslipp av støv til luft fra tørking		
Parameter	Enhet	BAT-AEL (gjennomsnitt i prøvetakingsperioden)
Støv	mg/Nm ³	< 2-10 ⁽¹⁾
⁽¹⁾ Den øvre delen av intervallet er 20 mg/Nm ³ for tørking av demineralisert mysepulver, kasein og laktose.		

Vi forstår fotnote⁽¹⁾ slik at for støv til luft fra tørking av demineralisert mysepulver, kasein og laktose er BAT-AEL < 20 mg/Nm³.

TINE Jæren har posefilter på luft ut både i WPC-tørken og i mysepermeattørken. WPC-tørken har dessuten syklon. I BAT 23 skjema er det oppført at posefilter muligens ikke kan brukes for å redusere klebrig støv, mens syklon kan brukes generelt.

For å oppnå BAT-AEL på støv i luft vil dette kreve investeringer i størrelsesorden vist i Tabell 6.2

Tabell 6.2 Investeringer overvåking av støv

Overvåke støv i kanaliserte utslipp og redusere utslipp av støv		Tidsbruk opplæring metodikk, analyseutstyr (eventuelt eksterne laboratorie-kostnader)
1	Årlig måling	100 000 NOK

7. Søknad om utsatt frist

Det søkes om utsatt frist for å overholde BAT-AEL for utslipp av KOF, SS, TN og TP til vann og BAT-AEL for utslipp av støv til luft.

Miljødirektoratet presiserer at grenseverdiene i utgangspunktet skal settes så lavt som mulig innenfor BAT-AEL-intervallet.

For å oppnå BAT-AEL i avløpsvannet ved TINE Jæren vil det kreves større investeringer i hele renseanlegget. En estimering av kostnader for utbygging av det eksisterende anlegget er utarbeidet i forbindelse med NIRAS' gjennomgang i 2019 og 2023 og justert av TINE Jæren. Estimeringen er ikke innhentede priser, og det er stor usikkerhet knyttet til estimatene. Tiltakene og de estimerte kostnadene vises i Tabell 7.1.

Tabell 7.1 Estimerte kostnader for utbedringer/investeringer for rensning av avløpsvann.

Post	CAPEX (investeringskostnader) VANN	Utbedring av utjevnings-/fordrøynings-basseng (NOK)	Nytt renseanlegg DAF Dissolved Air Flotation (NOK)	Nytt biologisk-kjemisk totalrense-anlegg (NOK)
Anlegg/Utstyr totalt		500 000	11 800 000	14 600 000
EL, styring og instrumentering		125 000	2 950 000	3 650 000
Installasjon, 30 %		100 000	3 687 500	4 562 500
Anbudsprosjekt		58 000	1 475 000	1 825 000
Totalt ekskl. uforutsett, renovering mm		783 000	19 912 500	24 637 500
Suksessive investeringer		783 000	20 695 500	45 333 000

NB. Prisen for etablering av havledning er ikke inkludert i investeringen

Med bakgrunn i de tekniske forholdene og usikkerhet rundt tilgjengelige midler til utbedringer ved anlegget søker derfor TINE Jæren om unntak fra BAT-AEL for KOF, SS, TN og TP, og støv i 5 år, dvs. til utgangen av 2028. Hvis kartleggingen av støv i første kvartal 2024 viser at anlegget raskere kan levere på BAT-krav for støv vil anlegget informere Statsforvalter med ny dato for oppnåelse.

Samtidig søkes det om midlertidige utslippsgrenser for KOF, SS, TN,TP og avløpsmengde til utgangen av 2028: Se Tabell 5.1

For å oppnå BAT-AEL for støv i luft vil dette investeringer i størrelsesorden vist i Tabell 7.2.

Tabell 7.2 Investeringer overvåking av støv

Overvåke støv i kanaliserte utslipp og redusere utslipp av støv	Tidsbruk opplæring metodikk, analyseutstyr (eventuelt eksterne laboratorie-kostnader)
Årlig måling	100 000 NOK
Innvestering	Usikkert, målinger i 2024 vil avgjøre

7.1. Varigheten av søknaden om utsatt frist

Det pågår nå et større strukturprosjekt i TINE som også berører TINE Jæren. Alternativene som utredes vil kunne bety økt eller redusert produksjon. Resultatet av prosjektet vil også kunne gi klarhet i behov for utbedringer ved anlegget, og dermed også evt. bevilgninger for utbedringer.

TINE meieriet Jæren forventer derfor å få klarhet i hvilke midler som er tilgjengelige til utbedringer ved deres anlegg.

En utsatt frist til utgangen av 2028 vil sikre at midler intern i TINE kan fordeles og tilpassede utbedringer prosjekteres og iverksettes.

Med vennlig hilsen

4/12-2023

A handwritten signature in blue ink that reads "Gunn Marit Solli".

Gunn Marit Solli

Anleggssjef

TINE Meieriet Jæren

Vedlegg 1 – informasjon til søknad om utsatt frist fra BAT-AEL

Om virksomheten:	
Navn på virksomheten:	TINE Meieriet Jæren (juridisk navn: TINE SA avd Jæren)
Kort informasjon om virksomheten og anlegget:	TINE Meieriet Jæren ligger i Hå kommune på Jæren. De produserer Ost, smør, smørrolje, margarin, fløte, prim, mysepulver WPC, mysepermeatpulver og fôrprodukt. Meieriet har også en reguleringsfunksjon for de øvrige meieriene i området ved at de mottar melken som er i overskudd, især rundt helger og helligdager. Antall årsverk ved anlegget er 140.
Informasjon om saken:	
BREF/BAT-konklusjon:	Det søkes om utsatt frist for å overholde BAT 12 for utslipp til vann og BAT 2, BAT 5 og BAT 23 for utslipp til luft i BREF for næringsmiddelindustri (Food, Drink and Milk – Industries).
Er virksomheten omfattet av forurensningsforskriftens kap. 9, 31, 32 eller avfallsforskriftens kap. 10?	TINE Jæren er omfattet av forurensningsforskriftens Kap.31 Utslipp til luft fra forbrenningsanlegg med nominell tilført termisk effekt fra og med 50 MW.
Er det påkrevd strengere grenser på grunn av miljøstandarder fastsatt i EU-lovgiving (vannforskriften, luftkvalitetskriterier, mv), jf. Forurensningsforskriften 36-15 fjerde ledd	Nei.
Opplysninger om og vurdering av søknad om utsatt frist:	
Hvilke(n) BAT-AEL søkes det unntak for:	Det søkes unntak for BAT-AEL (BAT 12 for utslipp til vann) for KOF, SS, TN og TP og for BAT-AEL (BAT-5, BAT-23, tabell 10) for støv i kanalisert utslipp til luft.
Hvilke tiltak er nødvendig for å overholde BAT-AEL:	Det må gjennomføres en større ombygging av renseanlegget ved TINE Meieriet Jæren for å være sikret at BAT-AEL overholdes med dagens avtalte rensegrader ved IVAR renseanlegg Grøndaland. I pkt.3.5 har vi beskrevet 3 ulike løsningsmodeller for rensing av avløpsvann. Totalprisen for investeringer (CAPEX) vil ligge fra rundt 1 million til rundt 46 millioner NOK.

	Beskrivelse av 3 ulike løsningsmodeller (se også pkt. 3.5):		
		Beskrivelse	Mulig oppnåelse av BAT-AEL / justert BAT-AEL
	Løsningsmodell 1	Ombygging av det eksisterende utjevnings-/fordrøyningsbassenget for pH-utjevning, temperaturkontroll og fettsskimming for å få en bedre regulering av pH i utslippet fra TINE Jæren til IVAR renseanlegg Grødaland. CAPEX: 783 000 NOK	Ikke mulig
	Løsningsmodell 2	Etablering av nytt renseanlegg basert på flotasjonssystemet DAF (Dissolved Air Flotation). Denne løsningen er en "mellomløsning", som krever mindre investeringer og kan redusere utløpsparametrene KOF, BOF5, SS og TP med rundt 60-80 % og TN med maks. 30 %. Modellen krever at avløpsvannet ved TINE Jæren oppnår «Justert BAT-AEL (mg/l)» i Tabell 3.3, og at det viderebehandles ved IVAR renseanlegg Grødaland før det slippes ut i Nordsjøen. CAPEX: 20 700 000 NOK	Oppnår sannsynligvis ikke BAT-AEL eller justert BAT-AEL fordi avløpsvannet blir mer konsentrert når rene faser går utenom IVAR R.A. Grødaland. Rensegradene basert på DAF blir kanskje ikke tilstrekkelige. Avhengig av at IVAR renseanlegg Grødaland også oppgraderer til de nye reviderte avløpskrav.
	Løsningsmodell 3	Etablering av nytt totalrenseanlegg (biologisk-kjemisk renseanlegg) som vil kunne redusere alle avløpsparametre til BAT-AEL nivå. Denne løsningen vil medføre at det rensede avløpsvannet ikke lenger renses ved IVAR renseanlegg Grødaland, men slippes ut sammen med det rene RO-vannet i et separat etablert rør fra TINE Jæren til eksisterende sjøledning. CAPEX: 45 300 000 NOK	Mulig med oppnåelse av BAT-AEL for både KOF, SS, TN og TP
	I tillegg må det settes i gang overvåking av støv i kanaliserte utslipp og redusere støv i henhold til BAT-AEL for støv. Det søkes om utsettelse for BAT-AEL for støv inntil utgangen av 2028.		
	Overvåke støv i kanaliserte utslipp og redusere utslipp av støv Årlig måling	Tidsbruk opplæring metodikk, analyseutstyr (eventuelt eksterne laboratorie-kostnader) 100 000 NOK	
Varighet av unntaket det søkes om:	Det søkes om midlertidig unntak frem til utgangen av 2028.		
Hvilke anleggsspesifikke forhold gir grunnlag for unntak?	Det er i hovedsak tekniske årsaker, samt behov for avklaring om tilgjengelige midler fra TINE sentralt, som gjør at TINE Meieriet Jæren søker om midlertidig unntak. Forutsetningen om gjenbruk av tilnærmet rene faser, som TINE Jæren har lagt mye arbeid i, har heller ikke latt seg realisere. Det vil også gå en tid før planlagte forbedringstiltak for sekundærrensingen ved IVAR renseanlegg Grødaland iverksettes.		
- geografisk plassering eller lokale miljøforhold, eller - tekniske forhold ved anlegget			

Beskrivelse og vurdering av miljøfordelen av å overholde BAT-AEL:	Tabellen under viser hvor store utslippene er i kg/år ved ulike scenarier. <u>Utslipp til vann.</u> De påfølgende utregningene for dagens utslippsnivå er gjort basert på gjennomsnittet av ukeblandprøver fra jan. til aug. 2023. Det er tatt utgangspunkt i 365 produksjonsdager med et utslipp på gjennomsnitt 1855 m³ per døgn. Tallene viser at det vil gi en betydelig miljøfordel nå mengdene med KOF, SS, TN og TP reduseres mot BAT-AEL. Samtidig er tilstanden til resipienten «Jærens rev Syd» av en slik grad at den ikke vil bli påvirket av utslippet i perioden 2023-2028 dersom utslippet fra TINE Jæren holdes på tilsvarende nivå som i dag eller lavere, samtidig som det jobbes med å implementere nytt renseanlegg ved bedriften. <table><tr><td></td><td>Dagens utslippsnivå*</td><td>Dagens utslippsnivå inkl. IVAR R.A. Grødalaland**</td><td>Øvre BAT-AEL oppfylt***</td><td>Nedre BAT-AEL oppfylt***</td></tr><tr><td>KOF, kg utslipp /år</td><td>836 188</td><td>384 646</td><td>184 164</td><td>36 562</td></tr><tr><td>SS, kg utslipp/år</td><td>136 092</td><td>44 910</td><td>102 915</td><td>8 125</td></tr><tr><td>TN, kg utslipp /år</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>TP, kg utslipp/år</td><td>14 219</td><td>8 247</td><td>4 672</td><td>230</td></tr></table> * Utslipp fra TINE Jæren, før rensegrad IVAR R.A. Grødalaland ** Avtalte rensegrader til utgangen av 2028. ***Inkluderer dagens rensegrader ved IVAR R.A. Grødalaland <u>Utslipp til luft.</u> Per i dag foreligger det ikke målinger som kan vurderes opp mot BAT-AEL. Når tall etter hvert registreres (fra tidlig 2024) vil en få grunnlag til å gjøre eventuelle forbedringstiltak. Støv til omgivelsene vil ha mindre miljøeffekter på omgivelsene (industriareal, jernbane, jordbruksområder). Det er ingen sårbare resipienter i umiddelbar nærhet.		Dagens utslippsnivå*	Dagens utslippsnivå inkl. IVAR R.A. Grødalaland**	Øvre BAT-AEL oppfylt***	Nedre BAT-AEL oppfylt***	KOF, kg utslipp /år	836 188	384 646	184 164	36 562	SS, kg utslipp/år	136 092	44 910	102 915	8 125	TN, kg utslipp /år					TP, kg utslipp/år	14 219	8 247	4 672	230
	Dagens utslippsnivå*	Dagens utslippsnivå inkl. IVAR R.A. Grødalaland**	Øvre BAT-AEL oppfylt***	Nedre BAT-AEL oppfylt***																						
KOF, kg utslipp /år	836 188	384 646	184 164	36 562																						
SS, kg utslipp/år	136 092	44 910	102 915	8 125																						
TN, kg utslipp /år																										
TP, kg utslipp/år	14 219	8 247	4 672	230																						
Er kostnadene uforholdsmessig store sammenlignet med miljøfordelen, og er det på grunn av anleggets geografiske plassering eller de lokale miljøforhold, eller tekniske forhold ved anlegget:	Det vil være behov for store investeringen ved anlegget ved TINE Jæren for å komme under øvre grense for justert BAT-AEL for KOT, SS, TN og TP. Eventuelt vil ekstra rensetrinn ved IVAR renseanlegg Grødalaland bidra. TINE er innforstått med å ta sin del av kostnadene. Det er ikke realistisk å ha dette klart før 4. desember 2023, og det søkes derfor om utsatt frist på grunn av tekniske forhold og en uavklart situasjon rundt tilgjengelige midler.																									
Hvilke(n) grenseverdi(er) ønsker bedriften i stedet for BAT-AEL:	Forslag til nye grenseverdier i unntaksperioden: KOF - 1800 mg/l SS - 300 mg/l TN - For få verdier til å gi grunnlag. Forslag om ny grenseverdier rapporteres innen 01.04.24 TP - 30 mg/l																									

Konsekvenser for bedriften dersom det ikke gis unntak:	Dersom det ikke gis utsatt frist, vil ikke TINE Jæren kunne overholde BAT-AEL fra og med desember 2023 for KOF, SS, TN, TP og støv i kanalisert utslipp til luft. TINE Jæren har ikke tilgjengelig investeringsmidler fra TINE sentralt til å igangsette prosjektering og etablering av større utbedringer ved det eksisterende renseanlegget innen fristen i desember 2023. Det er ikke muligheter for å flytte produksjonen ved TINE Jæren. Anlegget er spesialtilpasset med nødvendig utstyr til produksjon av produkter som ikke produseres ved andre TINE meierier.
Ev. tilleggsopplysninger	